

Nyt fra CMSS

Velkommen til ny ph.d.-studerende

Ny ph.d.-studerende hos CMSS

Den 1. marts begyndte Anna Uhd Bøge som videnskabelig assistent hos CMSS, og allerede pr. 1. juni overgik hun til at være centerets nye ph.d.-studerende. Anna skal skrive et registerbaseret ph.d.-studie, hvor hun vil undersøge forekomsten af hjertekarsygdomme blandt danske søfarende gennem en periode på 30 år. Hun vil desuden undersøge, om forekomsten af hjertekarsygdomme afhænger af den søfarendes stilling ombord og typen af fartøj. Anna har en kandidat i Medicin med Industriel Specialisering fra Aalborg Universitet med speciale i Biomedicin, hvor hun tidligere har forsket i forskellige områder, herunder undersøgt mulige biomarkører for Alzheimers. Anna interesserer sig generelt for sundhed og håber på - ved hjælp af sin forskning - at kunne bidrage til mere viden om den maritime sundhed.

Anna er oprindeligt fra Aalborg, men hun ser frem til at arbejde i Esbjerg og glæder sig til at opleve Sydvestjylland.

CMSS skal assistere IMO

CMSS skal assistere IMO i revidering af 'the International Medical Guide for Ships'

Verdenssundhedsorganisationen WHO har anmodet den internationale maritime organisation IMO og den internationale arbejdsorganisation ILO om at foretage en fælles revision af

'International Medical Guide for Ships' (IMGS), og der vil i den forbindelse være behov for, at IMO yder ekspertise under hele processen.

WHO har udviklet et konceptnotat, der opsummerer de områder/aktiviteter, der skal behandles, herunder områder/aktiviteter, hvor IMO skal yde assistance. IMO har i den forbindelse inviteret CMSS til at assistere sig. CMSS værdsætter invitationen og har takket ja til opgaven. Assistanzen, som CMSS yder i forbindelse med denne fælles opgave med WHO, ILO og IMO, er i tråd med centrets strategi om øget myndighedsbetjening.

Der er dannet et hold af eksperter til opgaven, som omfatter:

Seniorforsker Olaf Chresten Jensen, CMSS

Institutleder og professor Jesper Bo Nielsen, IST

Forskningsleder og seniorforsker Lisa L. Froholdt, CMSS

Lisa L. Froholdt vil være den ledende forsker på projektet og bindeled til IMO.

Nyt forsknings- og udviklingssamarbejde med Fredericia Maskinmesterskole

---

Syddansk Universitet indgår formelt samarbejde med Fredericia Maskinmesterskole

Forskningsleder og seniorforsker Lisa Loloma Froholdt, Center for Maritim Sundhed og Samfund (CMSS), Syddansk Universitet og ressourcedirektør Jens Færgemand Mikkelsen, Fredericia Maskinmesterskole (FMS), har indgået en formel samarbejdsaftale omkring et forsknings- og udviklingssamarbejde.

Den nyligt etablerede samarbejdsaftale mellem CMSS og FMS er indgået med henblik på at øge samarbejdet inden for forskning og udvikling. Ressourcer vil blive brugt på at udvikle samarbejdsrelationer imellem partnerne – bl.a. gennem fælles uddannelsesaktiviteter og forskningsprojektsamarbejder.

Samarbejdet har allerede båret frugt i form af en idé til et forskningsprojekt inden for grøn omstilling. Lektor Niels Tingleff Haastrup fra FMS, som har en Master i miljøret, er særlig interesseret i at arbejde inden for dette emne. Såvel Jens Færgemand Mikkelsen som Niels Tingleff Haastrup finder projektet yderst relevant ift. videreudviklingen af vidensgrundlaget for faget "Skibsfremdrivning" på FMS. Både FMS og CMSS samarbejder i forvejen med DTU, AAU og virksomheden Scoutbase i Svendborg. Lisa L. Froholdt er meget glad for at få aftalen i hus og glæder sig over det allerede etablerede samarbejde inden for så vigtigt et emne for det Blå Danmark.

CMSS har allerede som en del af deres strategiplan [2020-2024](#), forpligtet sig til [De Forenede Nationers \(FN\) bæredygtigheds mål 4](#), Kvalitet i Uddannelse. I forlængelse heraf vil der i aftalen være et særligt hensyn i forhold til FNs uddannelse 2030-agenda¹, der opfordrer alle lande til at tilbyde fleksible læringsveje (FLP) for deres studerende. FLP kan give de maritime studerende mange fordele i forhold til ansættelsesmuligheder, når de engang træder ind på arbejdsmarkedet.

Samarbejdsaftalen er helt i tråd med de mange andre aktiviteter, der allerede foregår i den maritime branche for at fremtidssikre erhvervet, f.eks. Søfartsstyrelsens fokus på Green Shipping samt det arbejde, som udføres i MARLOG², Danmarks maritime klynge.

¹ UNESCO, FN's dagsorden for uddannelse 2030, opfordrer alle lande til at udvikle leddelte uddannelsessystemer, der tilbyder FLP'er til deres studerende. Tilvejebringelse af flere indgange til og udviklingsforløb mellem institutioner, kurser eller uddannelsesniveauer medfører mange fordele for både enkeltpersoner og samfund, især med hensyn til lighed, arbejdsparathed eller effektivitet i forvaltningen af ressourcer.

² MARLOG er Danmarks officielle klyngeorganisation for det maritime erhverv og logistik og arbejder for Danmark som et bæredygtigt og innovativt førende kraftcenter for det maritime erhverv og logistik. MARLOG arbejder for at fremme en øget konkurrenceevne for de maritime erhverv og logistik gennem innovation, transformation og kompetenceudvikling. MARLOG understøtter virksomhedernes grønne omstilling, digitalisering og adgang til kompetente medarbejdere. MARLOG skal skabe værdi ved at hjemtage viden, facilitere netværk og initiere nye samarbejder på tværs af hele erhvervet og relevante sektorer.

CMSS har en kompetent styregruppe i ryggen

CMSS er privilegeret at have en kompetent styregruppe i ryggen, som består af 6 medlemmer fra den private og offentlige del af den maritime branche. I gruppen sidder ligeledes forskningslederen af CMSS og institutlederen. Det er således 8 medlemmer i alt, og gruppen består i dag af følgende personer:

Klaus Gregersen, Søfartsstyrelsen

Philippe Bauchy, Søfartsstyrelsen

Søren Pedersen, Olie Gas Danmark (nyt medlem)

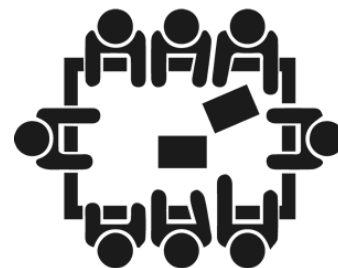
René Andersen, SEA HEALTH & WELFARE

Søren Enemark, Danish Shipping

Flemming N. Christensen, Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

Lisa L. Froholdt, Forskningsleder for CMSS

Jesper Bo Nielsen, Institutleder for IST

Styregruppen mødes en gang om året, som regel lige før eller efter sommerferien, til en præsentation af nye forskningsresultater. Umiddelbart herefter afholdes der styregruppemøde, hvor årets aktiviteter samt nuværende og kommende forskningsprojekter og idéer diskuteres. Strategiplanen og arbejdet med de valgte forskningstemaer for perioden bliver ligeledes drøftet. Ud over det årlige styregruppemøde mødes ledelsen i CMSS også med repræsentanterne fra Søfartsstyrelsen en gang årligt for at evaluere centrets resultatkontrakt.

Styregruppen sparrer og vejleder ledelsen af CMSS i forhold til centrets vision og strategi og bidrager med gode råd til udviklingen af centrets forskning og samarbejde med såvel det Blå Danmark som den internationale maritime branche i relation til sundhed og sikkerhed.

Nyt medlem i styregruppen

Forskningsleder Lisa L. Froholdt har netop budt velkommen til et nyt medlem i styregruppen. Det drejer sig om Søren Pedersen, som er HSE ekspert i brancheorganisationen for den danske upstream olie- og gasindustri, [Olie Gas Danmark](#), i Esbjerg.

Søren kommer fra en tidligere stilling på Fredericia Maskinmesterskole, hvor han har arbejdet som forsknings- og udviklingskoordinator, og han vil uden tvivl kunne bidrage med værdifuld viden til arbejdet i CMSS. Det som optager Søren lige nu, er behovet for at udvide poolen af medarbejdere ifm. energi-transitionen. ”Produktion af olie og gas slutter i 2050, og det gør Olie Gas Danmark til en spændende arbejdsplads, da branchen virkelig skal igennem en forandring”, siger Søren Pedersen. ”Vi er i gang med planerne. Ja, vi producerer olie og gas, og vi er stadig gode til det, vi laver. Vi vil gerne være med til at bidrage med den viden, vi har, og de mange års erfaring”, siger han. ”Vi står ved vores navn og har en masse viden og knowhow om risk

assessment og sikkerhedstræning”, tilføjer han. Han er optaget af at fortælle historien om virksomheden og den opgave, som de står over for lige nu.

Søren håber at bidrage til CMSS gennem sin interesse for uddannelse og ved at samarbejde omkring projekter. ”Bl.a. jeres projekt med ESVAGT, den tror jeg godt kunne være en brobygger til at arbejde med medarbejderes sundhed. Jeg har bidt meget mærke i den artikel i medierne om jeres projekt. I kigger på sundhed på mange forskellige måder. Jeg siger tit, at fact-based science er nødvendig, og at vi er nødt til at tage det med i vores diskussioner. Jeg har også selv skrevet nogle artikler og bruger den viden i mange sammenhænge”. Søren vil meget gerne være med til at skabe ny viden. ”Når du diskuterer, så er det er jo nemmere at forholde sig til tingene og gøre noget ved tingene, når det er baseret på viden. Der er I er jo en vigtig brik”, siger Søren afslutningsvis.

Igangværende samarbejder

COVID-19 beredskab og handling for krydstogtskibe

Seniorforsker Despina Andrioti Bygvraa deltager i netværket [EU HEALTHY GATEWAYS](#), hvis overordnede formål er at hjælpe EU-medlemsstaterne med at forbedre deres beredskab og reaktionskapacitet i forhold til forebyggelse og bekæmpelse af grænseoverskridende sundhedstrusler fra transportsektoren.

Foto: Martin Sanchez på Unsplash

For nylig præsenterede EU HEALTHY GATEWAY-partnerne reviderede versioner af to politiske rådgivningsdokumenter om krydstogtskibenes beredskab og reaktion på COVID-19-pandemien:

- Anbefalinger om genstart af krydstogtskibsdrift efter ophævelse af restriktive foranstaltninger som reaktion på COVID-19-pandemien (version 2 - april 2021)
- Anbefalinger til operatører af krydstogtskibe om beredskab og reaktion ved et udbrud af COVID-19 (version 4 - april 2021).

Anbefalingerne blev udarbejdet efter en anmodning fra Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Sundhed og Fødevarer (GD SANTE). Formålet er at give generel vejledning til EU/EØS-medlemsstater og krydstogtskibe om mulighederne for foranstaltninger på krydstogtskibe (af enhver kapacitet eller flagstat, der sejler på en international rejse), som kan anvendes efter ophævelse af de restriktive foranstaltninger, som har været implementeret som reaktion på COVID-19-pandemien i 2021.

Foto: Adam Gonzales på Unsplash

Krydstogtskibe er semi-lukkede miljøer med fælles faciliteter til mange mennesker om bord. Siden begyndelsen af COVID-19 epidemien er der rapporteret om udbrud om bord på krydstogtskibe, hvilket har påvirket både passagerer og besætning. Hele krydstogtskibsindustrien, de offentlige sundhedsmyndigheder og andre relaterede sektorer har stået over for uforudsete udfordringer i forhold til evakuering af krydstogtskibe og håndtering af COVID-19 udbrud.

De nuværende retningslinjer indeholder en række forebyggelsesforanstaltninger, som har til formål at reducere risikoen for udbrud af COVID-19 på skibet, smitte under selve krydstogtrejsen og ved ombordstigning og landgang. Retningslinjerne indeholder desuden råd om beredskab og håndtering af potentielle COVID-19 tilfælde blandt de rejsende (passagerer og besætning).

EU HEALTHY GATEWAY samarbejdet tæller ikke færre end 38 myndigheder fra 28 europæiske lande samt Taiwan. Det er medfinansieret af EU under 'The Third Health Programme'.

Ønsker du at vide mere om netværket, så kontakt seniorforsker [Despena Andrioti Bygvraa](#).

Første webinar i internationalt netværk om Polarkoden og maritim sikkerhed

Den 2. juni afholdtes det første webinar i projektet 'Polarkoden og maritim sikkerhed: Internationalt netværk om nødberedskab og arbejdsmiljø og sikkerhed inden for arktisk skibsfart'. Webinaret bar titlen 'Hvad er udfordringerne ved en vellykket implementering af polarkoden i Arktis?' Målet med webinaret var at udvide og øge forståelsen for polarkodens nøglefunktioner.

Seminarets foredragsholdere fokuserede på polarkodens rolle i håndteringen af maritime sikkerhedsrisici og potentielle udfordringer forbundet med implementeringen af polarkoden i arktisk farvand - set fra henholdsvis den offentlige og private sektors synsvinkel. Talerne var Turid B. Stemre - direktør for IMO-anliggender hos den norske søfartsstyrelse (NMA) og Mark van der Hulst - COO for Oceanwide Expeditions siden 2014. I alt 55 personer deltog i webinarret, som var yderst vellykket. Planen er at organisere mindst et webinar mere i år.

Netværket er finansieret af Uddannelses- og Forskningsministeriets internationale netværksprogram 2020, og det koordineres af Institut for Sociologi, Miljø og Erhvervsøkonomi (SEBE) samt Center for Maritim Sundhed og Samfund (CMSS). De øvrige partnere består af Aalborg Universitet (CIRCLA), the Finnish Institute of Occupational Health, Norwegian University of Science and Technology (NTNU), the University of Greenland samt Tyumen State University, Rusland.

Seniorforsker [Hanna B. Rasmussen](#) kan kontaktes for mere viden om netværket.

Ny forskning i søfarendes sundhed

Ny publikation om konsekvenserne af de søfarendes begrænsede adgang til lægehjælp

Sammen med to medforfattere publicerede seniorforsker Kimmo Herttua ved CMSS for nylig en del af sin forskning. Titlen på hans forskningsartikel er: 'Does seafarers' limited access to health care increase risk for community-acquired pneumonia requiring hospital care?'. Artiklen er udgivet i det anerkendte internationale forskningstidsskrift *American Journal of Industrial Medicine*.

Hvad går undersøgelsen så helt præcist ud på, og hvad betyder det egentlig for den søfarende?

Kimmo Herttua var interesseret i at undersøge konsekvenserne af de søfarendes begrænsede adgang til lægehjælp, idet de er om bord på skibene i længere perioder, og derfor ikke har den traditionelle adgang til deres praktiserende læge eller sundhedsklinik sammenlignet med andre fagfolk, som arbejder på land.

Der er mange måder at undersøge dette på. Kimmo og hans kolleger valgte at se mere specifikt på, om søfarende - på grund af den begrænsede adgang til sundhedspleje - er mere udsatte for at blive indlagt i forbindelse med lungebetændelse sammenlignet med andre populationer.

Datastikprøven bestod af en population af søfarende og en tilfældig stikprøve af andre økonomisk aktive personer i alderen 18-65 år, som var bosiddende i Danmark i perioden 1997-2016. Resultaterne viser, at søfartserhvervet er forbundet med en 40% øget risiko for lungebetændelse, der kræver hospitalsbehandling. Begrænset adgang til sundhedspleje kan være en vigtig medvirkende faktor hertil. Desuden fremgår det, at søfarende med lavere uddannelser er længere indlagt på hospitalet end søfarende med højere uddannelse.

De søfarendes manglende adgang til sundhedspleje har med andre ord en konsekvens for dem - især når det gælder lungebetændelse sammenlignet med arbejdstagere i andre industrier. Det betyder også, at søfarende har behov for at passe bedre på deres helbred end andre arbejdende befolkningsgrupper.

Du kan læse den fulde artikel [her](#). Ønsker du yderligere information om undersøgelsen, så kontakt gerne seniorforsker [Kimmo Herttua](#).

Publikationer

Et udpluk af de senest publicerede videnskabelige artikler fra CMSS (CMSS-medarbejdere er markeret med fed skrift)

- Van de Sijpe P, Lucas D, Canals ML, **Jensen O**. Acute occupational phosphine intoxications in the maritime shipping sector: Belgian and French reported cases. *International Maritime Health* 2020;71(3):151-159. <https://doi.org/10.5603/IMH.2020.0028>
- Feldtmann B, Østergaard K, **Rasmussen HB**. Cruise ships in Greenlandic waters: Legal prophylaxis and preparedness at the intersection of the law of the sea and real life. *Marlus* 2020; 535:81-109

- **Herttua K**, Vork J, Paljarvi T. Does seafarers' limited access to health care increase risk for community-acquired pneumonia requiring hospital care? A longitudinal register-based analysis. *American Journal of Industrial Medicine* 2021. <https://doi.org/10.1002/ajim.23248>
- Wang X, Liu Z, Wang J, Loughney S, **Zhao Z**, Cao L. Passengers' safety awareness and perception of wayfinding tools in a Ro-Ro passenger ship during an emergency evacuation. *Safety Science* 2021, 137. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2021.105189>
- Lucas D, Jego C, **Jensen OC**, Loddé B, Pougnet R, Dewitte J-D et al. Seafarers' mental health in the COVID-19 era: lost at sea? *International Maritime Health* 2021; 72(2). <https://doi.org/10.5603/IMH.2021.0023>
- **Baygi F**, Khonsari NM, Agoushi A, Gelsefid SH, Mahdavi-Gorabi A, Qorbani M. Prevalence and associated factors of psychosocial distress among seafarers during COVID-19 pandemic. *B M C Psychiatry* 2021; 21(1). <https://doi.org/10.1186/s12888-021-03197-z>

Se flere CMSS publikationer samt de fulde referencer ved at klikke [her](#).